

Spis treści

WSTĘP	9
1. MIGRACJE EDUKACYJNE W PERSPEKTYWIE POLITYKI MIGRACYJNEJ	14
1.1. Edukacja za granicą jako obszar działań politycznych	14
1.2. Czynniki decydujące o wyborze miejsca studiowania za granicą	19
1.3. Konsekwencje społeczno-ekonomiczne migracji edukacyjnych	22
1.4. Sposoby pozyskiwania studentów zagranicznych w wybranych państwach	27
1.5. Sposoby pozyskiwania studentów zagranicznych w Polsce	34
Wnioski	41
2. STUDENCI ZAGRANICZNI NA ŚWIECIE I W POLSCE	
W ŚWIECIE DANYCH STATYSTYCZNYCH	44
2.1. Wprowadzenie	44
2.2. Studenci zagraniczni na świecie	46
2.2.1. Skala zjawiska	46
2.2.2. Kierunki przepływu	47
2.2.2.1. Kraje docelowe	47
2.2.2.2. Kraje pochodzenia	50
2.3. Studenci zagraniczni w Polsce	54
2.3.1. Rys historyczny	54
2.3.2. Charakterystyka studentów	56
2.3.2.1. Kraje pochodzenia	56
2.3.2.2. Wiek	59
2.3.2.3. Typ szkoły	60
2.3.2.4. Kierunek studiów	63
2.3.2.5. Finansowanie studiów	64
2.3.3. Charakterystyka absolwentów	67
2.3.3.1. Kraje pochodzenia i cechy demograficzne	67
2.3.3.2. Liczba absolwentów a liczba studentów pierwszego roku	69

2.3.3.3. Typ szkoły i kierunki kształcenia	71
2.4. Inne formy kształcenia	72
Wnioski	72
3. PRAWNE REGULACJE DOTYCZĄCE PODEJMOWANIA	
STUDIÓW WYŻSZYCH W POLSCE PRZEZ CUDZOZIEMCÓW	74
3.1. Podejmowanie przez cudzoziemców studiów w polskich uczelniach i ich pobyt w Polsce	74
3.1.1. Legalizacja pobytu	75
3.1.1.1. Obywatele państw trzecich	75
3.1.1.2 Obywatele państw członkowskich UE i EFTA	77
3.1.2. Warunki podejmowania i przebiegu studiów	78
3.1.2.1. Zasady ogólne	78
3.1.2.2. Opłaty za studia	82
3.1.2.3. Szczególne zasady dotyczące świadczeń stypendialnych	84
3.2. Prawo do podejmowania zatrudnienia	85
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	89
4. STUDIA OBCOKRAJOWCÓW W POLSCE W ŚWIETLE	
DOTYCHCZASOWYCH BADAŃ	91
4.1. Badania statystyczne	91
4.2. Zagadnienia adaptacji i integracji społecznej	92
4.3. Aktywność na rynku pracy	98
4.4. Studenci zagraniczni polskiego pochodzenia	101
4.5. Zagraniczni absolwenci polskich uczelni	103
4.6. Nauczanie języka polskiego	106
Wnioski	109
5. STUDENCI ZAGRANICZNI W POLSCE	
NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONYCH BADAŃ	111
5.1. Założenia badawcze i organizacja badań	111
5.1.1. Badania ilościowe	111
5.1.2. Badania jakościowe	121
5.2. Analiza wyników badań	123
5.2.1. Przyczyny i okoliczności przyjazdu na studia do Polski	124
5.2.2. Warunki studiowania i pobytu w Polsce	130

5.2.2.1. Ocena warunków studiowania	131
5.2.2.2. Aktywność poza uczelnią	141
5.2.2.3. Możliwości pozostania w Polsce po zakończeniu studiów	145
5.2.3. Ocena kontaktów z polskim otoczeniem	148
5.2.3.1. Kontakty z osobami	148
5.2.3.2. Kontakty z instytucjami	155
5.2.4. Podejmowanie zatrudnienia w czasie studiów	162
5.2.5. Plany na przyszłość	168
5.2.6. Powody pozostawania w Polsce	170
5.2.7. Powody wyjazdu z Polski	173
5.2.8. Argumenty za pozostaniem lub wyjazdem	175
5.2.9. Oczekiwania dotyczące zarobków po studiach	181
Wnioski i rekomendacje	184
ZAKOŃCZENIE	190
SUMMARY	197
BIBLIOGRAFIA	199
ANEKS	207